БҮТҮН ӨЛКӘЛӘРИН ПРОЛЕТАРЛАРЫ, БИРЛӘШИН!

БАКЫ

1958-чи илдән чыхыр

АХШАМ ГӘЗЕТИ

АЗӘРБАЈЧАН КП БАКЫ КОМИТӘСИ ВӘ БАКЫ ШӘҺӘР ХАЛГ ДЕПУТАТЛАРЫ СОВЕТИНИН ОРГАНЫ

ОРГАН БК КП АЗЕРБАЙДЖАНА И БАКИНСКОГО ГОРОДСКОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

№ 47 (6528) | Шәнбә, 24 феврал 1979-чу ил | Гијмәти 2 гәпик

Илмәләрдә мин һекајәт...

...Көзәллик гаршысында сәчдә етмишик. Рәнкләрин аһәнкдарлығына, чаларларын говушмасына һејран-һејран тамаша етмишик. Улу сәнәтимизин јадикары халчалар да беләә һејрәтә салыб бизи.

...«Ширван» ел-обамызын бәрәкәт сүфрәси, «Муған» үрәкләримизин тәпәри, һүнәри, «Јаллы» бирлијимиз, јекдиллијимиз, «Голлу чичи» нәнәләримизин мәһәббәт тимсалы, «Һејраты» һејрәтимиз, «Гоча» агиллик јашымыз, «Пирәбәдил» бир кәндин әтирли чәмәни, «Бакы» дөзүмә, дәјанәтә чағырыш, «Кәнчә» Көј көлүмүзүн зүмрүд көзләри... Һамысы да илмә-илмә, нахыш-нахыш тохунуб, бәстәкар үрәкләрин һәрарәтиндән доғулуб, көзәллији илә дүнја музејләриндә, сәркиләриндә көстәрилиб, көзләри һејрәтдә, көнүлләри ригтәтдә гојуб. Әзәлдән беләчә көрүмлү, бахымлы олуб халчаларымыз.

Халгымызын бәдии јарадычылығынын, шаир тәфәккүрүнүн мәһсулу олан бу сәнәт инчиләри әсрләрин сынағындан, сәрраф көзләрин имтаһанындан чыхыб надир сәнәт нүмунәсинә чеврилиб.

...Дүнја алимләри дөнә-дөнә араşдырыблар бу халчалары, онлара вурулмуш нахышлары. Нәнәләримизин тәхәјјүлүнә, истеʼдадына һејран галыблар. Бу халчаларда композисија бүтөвлүјү, хәтләрин аһәнкдарлығы бир-бирини тамамлајыр. Рәнкләрин парлаглығы, ујушмасы, гөвсү-гүзеһ сапларын чалары, тәзәды нечә усталыгла гавранылыб, дујулуб. Нәнәләримизин бу сәнәткарлығыны һәмин сәнәтә бағланан чаван гызлар јашадырлар. Шәфигә, Һичран, Хатирә, Сәкинә, Ләтифә, Алијә... Бакыдакы «Инчәсәнәт» халча фабрикинин шанышөһрәт улдузлары... Бир дә рәссамларымыз. Итмиш илмәләри, нахышлары бәрпа едән, јени чизкиләр јарадан көзәллик усталарымыз.

Онлардан бири дә Мәнзәр Ағајевадыр. Елә бу јахынларда рәссам севинчини һәмкарлары илә, халчачы гызларла бөлүшдүрүб. Москвадан — «Олимпија-80» тәшкилатындан шад хәбәр кәлиб. Рәссамын ескизи әсасында тохунан халча I дәрәчәли диплома лајиг көрүлүб.

Рәссам халчаларымызын көзәллијиндән, улу сәнәтимизин дүнәниндән, бу күнүндән севинчлә данышыр:

— Бу күнүн халчачылығы дүнәнки зәнкин әнʼәнәләр үзәриндә пәрвәриш тапыр, улу ирсдән бәһрәләнир. Рәссамларымызын, етнографларымызын да вәзифәси халг арасында надир сајылан халчаларымыздакы һәр нахышы, һәр илмәни диггәтлә өјрәнмәк, гајғы илә горумагдыр. Биз илләрдән бәри солмајан-саралмајан рәнкләрин ујарлығына даһа чох фикир веририк. Дүздүр, рәссам нәнәләримизин јаратдыглары әсл көзәллијә бир хәтт беләә әлавә едә билмирик, әлимиз кәлмир. Амма һәрдәнбир лап итмиш бир нахышы бајатыларымызын, нағылларымызын, бәдии әдәбијјатымыздакы тәсвирләрин көмәји илә тамамламаға чалышырыг.

...«Гасымушағы», «Көһнә Бакы», «Хан» халчалары беләчә икинчи дәфә дүнјаја кәлиб. Инди Мәнзәр ханым, онун сәнәт досту, «Инчәсәнәт» фабрикинин баш рәссамы Јашар Мусајев вә рәссам гызлар бу халчаларын нахышларыны өјрәнмәклә мәшғулдурлар.

Мәнзәр Ағајева һәвәслә сөзүнә давам едир:

— Чох марағлыдыр ки, уста халчачыларымызын хүсуси рәссамлыг тәһсили олмаса да онлар рәнкләри рәссам кими сечир, чизкиләри дә мәһарәтлә бирләшдирирләр. Рајонларымызда, кәндләримиздә јүксәк сәнәткарлыгла тохунмуш һејбә, хурчун нүмунәләринә, надир халчалара, килим вә палазлара раст кәлирик.

Телли ӘЛИЈЕВА.